

Лист Віктора Рамке

Оповідання

Зранку на поліцейській дільниці було тихо. Вчорашніх п'яничок і дебоширів перевезли у центральну тюрму, нічна зміна уступила місце денній. Біля дверей двоє-троє штатських стояли в черзі на прийом, що мав початися за півгодини. Промчав, як вихор, поштар на велосипеді, залишивши по собі кілька листів для шерифа.

Шериф пив каву, палив цигарку і розпечатував ранкову пошту, щедро посипаючи попелом. Кілька скарг від громадян переслало міністерство: чомусь завжди знаходяться люди, що пишуть листа самому міністру з питання, яке може вирішити шериф. Одну з таких скарг міністр навіть прочитав, судячи з резолюції червоними чорнилами: "Розібратись і доповісти!". І знайомий підпис-закарлючка.

Шериф розчавив цигарку в попільниці, вийшов з кабінету і грюкнув дверима. Кілька помічників одразу прикипили очима до начальника.

- Том! Візьми і розберись.

Віддавши лист, шериф одразу про нього забув. А Том витягнув із картонного конверта з золоченим гербом тоненьку папку, де були підшиті три листочки паперу, і почав читати.

"Міністру внутрішніх справ. Від Катріни Рамке. Шановний пане міністр!

Мій син Віктор служить в армії. У нього контракт на п'ять років. На днях я отримала від сина листа, в якому він пише, що доводиться служити в одному колективі із ненормальною людиною.

Пане міністре, чому ми, матері, повинні терпіти таке свавілля?! Де турбота держави про здоров'я нації, важливою складовою якого є здорова армія? Чому, коли я написала листа з цього приводу заступнику міністра оборони, він прислав мені відписку, що це не моя справа?

Вимагаю негайно заарештувати маніяка, який обманом просочився в ряди захисників Вітчизни!"

Том перегорнув сторінку і став читати ксерокопію листа Віктора Рамке.

"Привіт, мамцю.

У нас великі зміни відтоді, як ми останній раз бачилися. Наш загін перевели на третю базу і об'єднали з тридцять другим. Уяви, я тепер в одному загоні зі справжнім психом!

Його звуть Майкл. Він вже служить півтора роки. Дивний хлопець. Ні з ким не розмовляє, постійно читає книжки та газети. У нього питаєш, що там пишуть, а він каже: що конкретно вас цікавить? Всіх називає на "ви"!

Над ним всі сміються. Одного разу на політзаняттях капітан спитав, скільки стандартних бомб треба скинути на столицю Тропіканської Республіки, щоб це гніздо агресорів повністю згоріло в пеклі. І, уяви, його відповідь була такою: краще вирішити конфлікт мирним шляхом! Ми сміялися п'ять хвилин, а Майклу виписали наряд чистити сортир. Одного разу ми глянули в його шухляду, поки він драїв клозет. Сподівалися знайти хоч якийсь журнал з картинками. А знайшли там недописаний рапорт міністру оборони з пропозиціями військової реформи! Уяви собі, останній охломон пише пропозиції міністру! Капітан як дізнався про це, порвав ті пропозиції і наказав Майклу віджатися сто разів. На сімдесят третьому псих мало не здох.

А ще, знаєш, ми після відбою тріплемося про різне-всяке. І він часто встряє та починає розповідати такі речі, які в жодні ворота не лізуть. Наприклад, сказав, що у нас погана виборча система, на виборах повинні бути якісь спостерігачі і нібито капітан не має жодного права розпоряджатись, за кого голосувати. А іншого разу Майк взагалі зморозив, що дівчина може бути лесбіянкою, якщо їй так подобається, і це не хвороба, це ніби не лікується. Коли про таке дізнався головний коновал з лазарету, він сказав, що подібних курв треба лікувати розгами, а Майкла вилікує тільки контрольний постріл. Бо він натуральний псих, їй-Богу.

Коли він все ж відправив свою цидулку міністру, у нашого загону почалися великі неприємності. На стрільбах завжди ставлять низький бал, навколо казарм нишпорять якісь ревізії та вимагають з капітана хабарів. Отакі кепські справи.

Навіть столовка нас постійно годує якоюсь падаллю, а раніше хоч інколи доставався хліб без плісняви. Ми ж позавчора всі відмовилися їсти. Колективно, в знак протесту. Тільки він, сука, жрав. І знаєш, де?! За капітанським столом! Влаштував скандал шеф-повару, і той обслужив його за найвищим розрядом! Цим психам завжди більше, ніж всім треба! Банани йому подавай, шоколад, білий хліб і все інше, що в меню написано...

Є для тебе одна радісна новина. Мамцю, за місяць нас відпустять погуляти на громадянці, якщо тільки не буде війни. Готуй пляшку до такого випадку.

Вітя."

Том прочитав і зітхнув. З такими листами все ясно, як день: міністр не хоче совати носа в армійські справи, а відреагувати якось зобов'язаний. От і підкинув дохлу кішку шерифу під двері. А поліцейський відділок має страждати тільки тому, що активна мамаша живе саме тут.

Він хлопнув долонею по засидженому мухами телефонному довіднику – маленькі бестії задзиччали і полетіли до сусіднього стола – знайшов потрібний номер та підняв слухавку.

- Військова поліція третьої бази, – відгукнулися на тому боці.

- Я Томас Кроп, помічник шерифа. До нас надійшла заява громадянки Рамке щодо психічно хворого Майкла, який...

- Нам вона теж скаржилася, – перебив його співбесідник, – Той хлопець вже переведений. Наберіть такий номер. Сім, дев'ять, сорок чотири, один. Щасливо.

Том з прокльоном набирив новий номер, не знаючи, куди він телефонує.

- Цей номер дали в військовій поліції, – гаркнув він чоловіку, що зняв слухавку, – Я помічник шерифа, проводжу розслідування за заявою щодо проникнення психічно хворої людини на ім'я Майкл у ряди третьої військової частини.

- Яка я людина? Ви кажете, психічно хвора? – щиро здивувався той.

- З ким я розмовляю?!

- Мене звуть Майкл. Слухайте, я розумію, що ці армійські остолопи про мене не найкращої думки. Запрошую вас до ресторану "Галактика" сьогодні на двадцять тридцять. Там ви і завершите своє розслідування. Вибачте, не маю часу більше з вами спілкуватись. До побачення.

Том схопився за голову, розкуйовдив темне волосся у важких роздухах. Зловив себе на тому, що гризе нігті – і нарешті поклав слухавку. А потім пішов до шерифа, переповідаючи розмови із військовою поліцією та Майклом.

- Краще вам піти туди, пане шериф. Простого служачу, як я, до "Галактики" на поріг не пустять, – сказав він.

Ресторан "Галактика" знаходився в центрі столиці, у двох кроках від Палацу Демократичних Зборів. Заснував його мільйонер-росіянин, колишній радник Президента по атомній енергетиці, якого викинули з роботи за пияцтво під час "перебудови" на батьківщині та навіть не дали квитка на літак додому.

Гроші, виділені колишньому Президенту на будівництво атомної електростанції, кудись зникли під час чергового військового перевороту. А скромний радянський інженер став мало не найбагатшою людиною в Афроленді. Заснував шикарний ресторан, улюблене місце зустрічей начальників, вождів та багатіїв. Співляв навколо кокосові пальми, посадив замість них дерева, втикані колочками, як дикобраз. Ті "ялинки", як він їх називає, спеціально завіз зі своєї батьківщини за шалені гроші.

- Том, сучий синку, ти хочеш спихнути на мене свій клопіт?! – заволав шериф, – А ну марш до "Галактики"! Ти – поліція, для тебе відкриті всі двері, поки ти виконуєш свою місію по підтриманню громадського порядку!

Тим часом він думав про себе: "Не пощастило хлопцю. Та хай краще він лізе в ту політику, а не я. Недарма міністр наклав резолюцію червоними чорнилами, хтось тут пожертвує кар'єрою".

Ввечорі Том одяг парадну форму і відправився до "Галактики".

- У нас вхід по абонементу або за сто доларів, – попередив його при вході до ресторану вишибала вагою в два центнери.

- Ти в каталажці давно не був? – нахабно заявив йому Том, – Так це можна влаштувати. За неповагу до поліції. Там клопи миттю з'їдять твій гарний костюмчик з краваткою-метеликом".

Вишибала одразу заткнувся, і Том увійшов до вельможного раю. Мармур, позолота, скульптури і картини – все навколо кричало про успіх та розкішне життя. Поряд з поліцейським непомітно матеріалізувався метрдотель у червоній лівреї.

- Що шукає шановний помічник шерифа у нашому закладі? – спитав він.

- Мені призначено тут зустріч.

- А, це про Вас пан Майкл попереджав! Я думав, у

нього зустріч з міністром. Що ж, будете замість міністра. Я вас проведу.

За столиком читав газету юнак у білій сорочці. Побачивши гостя, він підвівся і простягнув руку:

- Моє ім'я ви знаєте. Для протоколу: місце роботи – Міністерство Закордонних Справ, помічник начальника відділу військових атташе.

- На психа ти не схожий, – відзначив Том.

- Пане метрдотель, принесіть нам яблучного соку...

Я радий, що ви це самі визнали, і тепер можна сміливо закривати справу.

- Хлопче, як тебе до армії занесло?!

- Як і всіх: народився в бідному племені, грошей не було, а з доступної роботи для таких голодранців, як я, нормально платять тільки військовим.

- Голодранців не пускають до "Галактики".

- Людина росте і досягає успіху. Не можна жити в бідності все життя.

- Авжеж! Не знаю, як це тобі вдалося, але ти отримав всі плюшки, а твій загін тим часом по горло в багні.

- Вони живуть так, як хочуть. Можна тільки співчувати результатам їх бажань. Вони хочуть скинути бомби на столицю сусідньої держави, не розуміючи, що таке бажання – як торпеда по кораблю власної долі. Бажаючи зла іншим, сам себе знищуєш. А наша армія чомусь побудована на таких бажаннях. Я жив у товаристві веселих і розумних хлопців та не міг зрозуміти, навіщо вони сприймають ненормальне життя як належне, заганняючи себе в глухий кут.

- Та от же про тебе самого пишуть, що ти ненормальний. Скандалиш з поварами, вимагаєш реформ...

- Я вирішував свої проблеми по-своєму і досяг успіху.

Це – нормально! Після рапорту мене викликали з міністерської канцелярії, запропонували кращу роботу. При переводі я спеціально просив заступника міністра подбати про ту військову базу, де я служив, бо тамтешні порядки роблять з людей скотів. Хтось має подбати про їх людське обличчя, якщо їм самим це байдуже!

Том витягнув з кишені блокнот та ручку і зробив помітку.

- Ти просив начальство покращити життя людей, які тебе принижували...

- Так. Але вони мене не принижували. Вони принижували себе, намагаючись принизити мене.

- Як це?!

- Людина має найвищу цінність. Ніхто не може її принизити, поки сама людина не вирішить свідомо принизитись. Я вірю в це. Один зі способів принизити себе – агресія і насильство, наприклад, у формі брехні.

Майкл посміхнувся.

- А якщо тобі скажуть, що ти псих? – поцікавився Том.

- Мені буде сумно, що співбесідник свідомо принизив себе примітивним бажанням принизити мене.

Том зробив ще одну позначку в блокноті.

- В своєму міністерстві ти також пропонуєш якісь реформи?

- На днях подав міністру пам'ятну записку про те, що нашим військовим атташе треба ретельніше виконувати рішення, прийняті на мирних переговорах. Бо іноді ми чомусь ігноруємо досягнуті домовленості, і це може призвести до військового конфлікту з сусідами. Детальніше нічого не можу казати – це державна таємниця.

Том сказав, що йому все зрозуміло, і розпрощався.

- Цей хлопець – справжній псих! – заявив він шерифу, – Каже, коли тебе б'ють по правій щоці, підстав ліву і так далі. Вважає себе пупом землі і не розуміє простих речей, що наша країна зі всіх боків оточена підступними ворогами. З його кар'єрою щось нечисто.

Свої підозри Том виклав у рапорті.

Через тиждень була прощальна вечірка.

- П-п-пане шериф, якого біса ця свиня накалякала червоними каракулями зіслати мене у село? – горлав в дупель п'яний поліцейський.

Шериф відвісив підлеглому добрячого стусана і заявив, що хоча б про того клятого непередбачуваного паршивця міністра варто іноді висловлюватись більш ввічливо. Все-ж таки, начальник, а не якась падлюка, простий громадянин.

Без двух минут был

Радиопьеса

Газетчики. Преступление века! Взломаны коды известнейших фирм! Украдены миллиарды! Двести компаний заявляют о банкротстве!

Стажёр. Двести компаний – и хоть бы один банк.

Джек (*закрывает окно, голоса газетчиков стихают*).

Какой банк рискнёт объявить, что его обворовали?

Сол. Объявит один – разбегутся вкладчики из всех.

Стажёр. То-то было бы ...

Радио. Преступление века раскрыто! Украдены триллионы!

Стажёр. Почему раскрыто? Мы ведь только-только вышли на одного.

Джек. Чтобы не было паники. Публике надо дать надежду.

Стажёр. А на них ли мы вышли?

Джек. Сейчас узнаем. Идёт ответ.

Металлический голос. Могу рассказать абсолютно всё. Потому что бояться мне нечего. Ни копейки с ограбленных счетов у меня нет. Сами компании виноваты, что их взломали. Поскупились на защиту. Их пароли способен подобрать даже школьник.

Джек. И это всё...

Сол. Ему бояться нечего? Но деньги-то сняты. Спроси: кто же в таком случае грабил?

Быстрый стук по клавиатуре.

Стажёр. Отказался назвать имя. Хотя мог назвать любое. Мог как угодно соврать.

Сол. Зачем тебе его имя? Наше дело поймать.

Стажёр. Просто мне недавно попалось интервью самого Голубова.

Сол. Того, что мы поймали, а Украина три года не отдаёт?

Стажёр. В том-то и дело, что это не он. Попалось интервью настоящего Голубова. Он потерял паспорт. Пять лет назад. Сделал новый. А кто-то его потерянный паспорт выставил в Интернете. И написал: это я взломал американские счета, вот, не боюсь вас. Наши на этот манок попались. К настоящему Голубову пришли с обыском, ничего не нашли, никаких поддельных карточек. Потому и не отдаёт его Украина.

Сол. Ты ему веришь?

Джек. Где это такое интервью появилось?

Стажёр. То есть я ошибся. Это была пресс-конференция. В информационном агентстве УНИАН. Он задумал электронное правительство. Там у них вечно выборы. Он зарегистрировал электронную партию.

Сол. Из хакеров?

Стажёр. Кто ж признается, что хакер. У них позитивная программа – газ из Чёрного моря качать.

Джек. Тогда он сумасшедший. А сумасшедший может и финт с паспортом выдать.

Сол. Ты хочешь сказать, что кто-то его использует, зная, что он сумасшедший? Потому что психов не сажают.

Джек. Идёт ответ. Очень быстро и короткий.

Металлический голос. Ограбили наши клиенты. Те, кому удалось.

Сол. Время тянет, гад. Всё равно найдём.

Джек. Пишу: кто клиенты и как им удалось.

Сол. Не боится. Это как раз в стиле Голубова.

Джек. У Голубова – или того, кто показал его паспорт – английский никуда не годился.

Стажёр. А много стран, с которыми у нас нет договора об экстрадиции?

Сол. Полно, да что толку. Вон Гонсалес в Майами сидит, а я не уверен, что это не он.

Стажёр. Он же присягнул, что будет помогать следствию. А в камере его на видео пишут.

Сол. Значит, сдал не всех.

Джек. Он или не он, а наше дело ловить и поймать.

Сол. Ну, поймали мы Голубова, а что толку? В Украине он даже сидел с полгода. Потом два влиятельных политика выкупили на поруки. Наверно, выпустили потому, что псих.

Стажёр. На той пресс-конференции кто-то из журналистов напомнил, что он им партию финансировал.

Джек. Откуда деньги, если не краденые?

Сол. Ничего себе у них партии.

Джек. А вот и ответ.

Металлический голос. Наши клиенты – это покупатели наших карточек.

Сол. И всё? Так его мать, издевается.

Джек. Пишу: что за карточки, и как там всё делается.

Сол. Скажет, как же...

Стажёр. А мне их ни капельки не жалко. Если такие дурные да скупые, что экономят на безопасности – так им и надо. Не сами же заработали те миллионы.

Сол. Реальная сумма могла быть в десятки раз больше.

Джек. Ого сколько насочинял.

Металлический голос. Через интернет мы продаём карточки без пин-кода. То есть чужой коммерческой тайны не выдаём. Мы её сами не знаем. Она нам не нужна. Кому повезёт подобрать четырехзначный пин-код, тот и снимет деньги. Но мы не знаем, кто. В какой стране, на каком континенте. Я просто получаю предоплату – двести долларов. И высылаю покупателю информацию: он сам её впечатывает в карточку.

Пауза.

Джек. Его действительно не за что сажать.

Сол. Разве что за неуплату налогов с продаж.

Джек. Спрошу хоть, сколько клиентов.

Сол. Так они все открыли почтовые ящики на вымышленное имя. И сразу после покупки эти ящики ликвидировали. Кто не последний дурак.

Джек. Даже если не просто поймать, даже если арестуют. Всё равно доказательств нет. Как с тем паспортом Голубова: скажет – украли. Нельзя судить за намерение.

Стажёр. По-моему, каждый в детстве мечтал ограбить банк. Как в кино.

Металлический голос. Иногда в день продаётся до тысячи карточек.

Джек. Ну, вот. Даже если один купит сразу десять. Базы данных мы не получим.

Телефонный звонок. Джек включает громкость.

Это шеф. Слушаем, шеф.

Шеф. Как дела?

Джек. Шеф, мы понимаем, что вопрос «как дела?» – это уже большой втык.

Шеф. Ну. Зачем так. Вы поймали Голубова, вы поймали Гонсалеса...

Джек. Но они брали деньги, их было за что судить.

Шеф. А этот? Что, не снимает деньги?

Джек. Если ему верить. Он продаёт информацию с карточек без пин-кода. Попробуй подобрать четырехзначный код.

Шеф. Всё равно поймать надо.

Джек. Никому не запрещено баловаться в интернете. Но нет уголовной статьи.

Шеф. Он где-то продаёт пин-коды тоже. Ищите его вторую программу.

Джек. Даже если так, то грабят счета покупатели его карточек. А их он сам не знает.

Шеф. Тут вот пришло серьёзное донесение. Недоступны счета всех в мире банков и крупных компаний. Представляете? Это мир остановится. И всё это наделал какой-то хакер, а вы с ним в игрушки играете!

Джек. Но в Уголовном Кодексе нет статьи за то, что мир остановится.

Шеф. Придумают статью, а ваше дело – остановить его самого.

Сол. Может, их много? Может, со счетами – не он?

Джек. Попробуем (*отбой*). Так что теперь ему писать, когда и так всё ясно?

Сол. По-моему, надо спросить: то, что рассказал шеф – его работа? И зачем он заблокировал счета, ведь и его же покупатели не смогут снять деньги.

Стажёр. Я тут пока что слушал радио, можно включить громкость?

Радио. ...Поскольку все счета заблокированы, остановились поезда. Отменены авиарейсы. Предвыборная кампания в США испытывает трудности...

Сол. Сделай тише, вот ответ.

Металлический голос. Да, это я. Подготовка заняла годы. Но всё идёт, как задумано. Через вас передаю ультиматум. Если на всей земле сию минуту не воцарится мир, все деньги со всех счетов будут сняты

в течение суток. Кроме того, в делопроизводстве всех компаний и банков возникнет полный хаос, неподконтрольный даже мне.

Пауза.

Сол. Робин Гуд нашёлся.

Стажёр. Мне страшно. Я не хочу его ловить.

Джек. Закончишь стажировку в операторском отделе среди девушек.

Сол. Ты лучше поспеши передать ультиматум.

Джек. Я это уже сделал. По списку основных радиостанций.

Радио. ...Полный хаос, неподконтрольный...

Сол. Выключи к чёрту.

Джек. Уже и ты запсиховал?

Сол. По-твоему, у меня в банке денег нет? Если карточкой нельзя расплатиться – что я детям сегодня кушать привезу?

Звонок. Кто-то включает громкость.

Шеф. Ребята, я вас ругал зря. Он учёл всё, и то, что его будут ловить, тоже учёл. Задание отменяется. Он один победил весь мир. Сообщи ему, что облава снята.

Пауза.

Радио. ...Поскольку все счета заблокированы, стало невозможным продолжать и военные действия. На Цейлоне впервые за много лет мир. В странах Кавказа армии распущены. В Ираке и в Афганистане военные операции приостановлены. Террористы в Газе сдались законному правительству Палестины. Во всех странах Латинской Америки... (*крякнув, умолкает*).

Сол. Напиши: он больше ничем не рискует. Пусть признается. Кто он. И пусть поспешит, пока электричество не отключили.

Тихая музыка из прошлого. Под которую миллион лет расцветали цветы. Под которую тысячи лет матери баюкали детей. Под которую признавались в любви.

Старческий женский голос. Мне семьдесят лет. Я врач из Нагорного Карабаха. Вся моя семья погибла двадцать лет назад в межнациональном конфликте. Противопехотная мина оторвала мне ногу, когда я собирала хворост в лесу, потому что отопления не было. С тех пор я не могу заниматься ничем, кроме компьютера. Пароли я ломаю уже давно, но никакой корысти до сих пор из этого умения не извлекала. Я собрала колоссальную базу данных и разработала план. И сейчас я рада, что он осуществился, как задумано. Вся выручка от продажи карточек шла на спасение детей, больных раком. Я не понимаю богатых людей, которые знают об этих детях, но швыряют сотни тысяч на собственные развлечения. Я хочу сказать дочери российского миллиардера Романа Абрамовича: твой папа потратил шестьсот тысяч долларов на вечеринку для тебя и твоих приятелей в подарок к твоему шестнадцатилетию. Вместо неё он мог бы этими деньгами спасти жизнь двадцати детям. Представляешь, какими верными друзьями они бы стали тебе на всю жизнь? Ты позволила папе убить двадцать твоих вернейших друзей. Каждый из которых, если бы понадобилось, в будущем спас бы жизнь тебе. Ведь никто не знает будущего. Говорю сбивчиво. Не торжественно. Говорю не то, что мир хотел бы услышать в этот момент. Простите старуху. Мне не приходилось выступать. У меня не будет другой возможности быть услышанной. И я говорю то, что хотела сказать. Остальное знаете сами.

Конец.

Автор: Людмила Пекарь.

Правдошукач

The Truth Seeker   **Правдоискатель**

Всеукраїнська газета "Правдошукач". Засновник, редактор, видавець: Шеляженко Ю.В. (ФО-П, ід. № 2961810532).
Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ № 14488-3459 Р, видане Міністерством Юстиції України 10.10.2008. Тираж 1000 примірників. Розповсюджується безкоштовно.
Адреса редакції, видавця, друкарні: пошт. індекс 01042, м. Київ, вул.Тверський тупик, буд. 9, кв. 82.
Тел. +38 (097) 3179326, факс +38 (044) 5290435.
Електронна пошта: say@truth.in.ua